

N:o 60.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Neder Kjellsby med Kyrkotegen i Göteborgs och Bohus län; gifven Stockholms slott den 20 mars 1891.

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att från indragna militiebostället 1 $\frac{1}{8}$ mantal Neder Kjellsby med Kyrkotegen i Jörlanda socken af Göteborgs och Bohus län må till plats för apotek åt apotekaren J. L. Nordgren för alltid upplåtas ett å en af vice kommissionslandtmätaren K. Reenstierna år 1890 upprättad karta affattadt jordområde om 24 ar 68 qvadratmeter, med vilkor att Nordgren senast en månad efter af Kongl. Maj:ts beslut erhållen del i länets ränteri inbetalar den erbjudna köpeskillingen, tvåhundra femtio kronor, att Nordgren eller hans rättsinnehafvare uppsätter och för framtiden underhåller stängsel mellan berörda område och stamhemmanet, att området skall stå och svara för det mantal, som på Nordgrens bekostnad kommer detsamma åsättas, samt att Nordgren skall vara skyldig att hålla nuvarande arrendatorn skadelös för områdets mistning under löpande arrendeperiod, äfvensom att ofvannämnda köpeskillning må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.*G. Wennerberg.*

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet i Stockholms slott den 20 mars 1891.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre *Åkerhielm*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Lewenhaupt*,
Statsråden: herr friherre *von Otter*,
herr *Wennerberg*,
friherre *Palmstierna*,
friherre *von Essen*,
friherre *Åkerhielm*,
Östergren,
Groll,
Wikblad.

Departementschefen, statsrådet herr *Wennerberg* anförde härefter:
»Apotekaren *J. L. Nordgren*, hvilken genom öppet nådigt bref den 30 november 1888 fått sig tillagdt personligt privilegium å den apoteksinrättning, som jemlikt nådiga brefvet den 13 december 1867 borde inrättas i närheten af den för vederbörande provinsialläkare bestämda station i Jörlanda socken af Göteborgs och Bohus län, har — jemte förmälan att han icke kunnat genom köp förvärfva för apoteksanläggningen nödig mark, utan genom aftal med arrendatorn af indragna militiebostället *Neder Kjellsby* med *Kyrkotegen* i nämnda socken *E. G. Röing* och med domänstyrelsens medgifvande fått sig under återstående arrendetiden till den 14 mars 1895 mot årlig afgäld och på vissa vilkor i öfrigt upplåtet ett för ändamålet lämpligt område med rak gräns från *Jörlanda* å till *uppkörsvägen* på *Kjellsby*, der den andra gränsen utgjordes af stora lands-

vägen — hos Eders Kongl. Maj:t, i syfte att vinna eganderätt till ifrågasvarande område, underdånigst anhållit, att detsamma finge medelst afsöndring för alltid till honom upplåtas.

Efter nådig remiss har domänstyrelsen i ärendet infordrat underdåniga yttranden från Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet, kronofogden i orten och arrendatorn Röing, af hvilka yttranden framgår, att den sistnämnde icke haft något att erinra mot bifall till den underdåniga ansökningen, jemväl om dermed afsåges att Nordgren skulle få tillträda jordområdet så snart ske kunde och före arrendetidens utgång, äfvensom att med afseende härå och i betraktande af apoteksinrättningens gagnelighet för det allmänna, svårigheten att dertill erhålla annan tomt samt den omständigheten att någon skada för kronoegendomen ej genom afsöndringen behöfde befaras, Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande och kronofogden tillstyrkt, att afsöndringen måtte få ega rum, dervid Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagit såsom vilkor, bland annat, att Nordgren förutom den erbjudna köpeskillingen borde, så länge gällande arrendeaftal varar, till arrendatorn årligen den 2 januari erlägga ett belopp af 20 kronor; varande af kronofogden meddelad den upplysning, att å området i fråga ett tidsenligt apotek med stora uppoffringar redan uppförts.

Sedan domänstyrelsen härefter anmodat Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande att affordra Nordgren karta med beskrifning öfver ifrågasvarande jordområde samt derjemte vederbörligen upprättadt förslag till årlig afgäld för detsamma, har med anledning häraf Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande till styrelsen öfverlemnadt dels en af vice kommissionslandtmätaren K. Reenstierna år 1890 upprättad karta öfver samma mark jemte beskrifning, utvisande att den omfattar en ytvidd af 24 ar 68 kvadratmeter eller 16 kappland, dels ett af vederbörande kronofogde och häradskrifvare uppgjort förslag till afgäld, enligt hvilket afgälden med afseende å samtliga af hemmanet utgående onera och utskylder, deruti jemväl inbegripen arrendeafgiften, föreslagits till 4 kronor 10 öre eller motsvarande 58,96 liter korn, hvilken afgäld förrättningsmännen ansett motsvara jemväl områdets behållna afkastning, dels ock en från Nordgren aflemnadt ytterligare underdånig ansökning att få till sig lösa området på en gång med tvåhundra femtio kronor; och har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i särskild skrifvelse till styrelsen förmått sig anse, att afgälden icke borde bestämmas till högre belopp än den föreslagna och att, då tjugu gånger detta belopp utgjorde 82 kronor, Nordgrens anbud att för området erlägga 250 kronor vore antagligt.

Slutligen har domänstyrelsen i ärendet afgifvit eget underdånigt utlåtande och dervid meddelat, att Neder Kjellsby med Kyrkotegen om tillsammans $1\frac{1}{8}$ mantal är genom styrelsens kontrakt den 11 september 1885 utarrenderadt under nio års tid från den 14 mars 1886 till E. G. Röing; och har styrelsen, då det ändamål, hvarför ifrågavarande jordområde vore afsedt att användas, torde kunna såsom allmännyttigt anses, då enligt vederbörande myndigheters intyg fullt lämpligt annat område icke kunnat erhållas samt då afsöndringen utan olägenhet för hemmanet i öfrigt kunde ske, ansett sig böra hemställa om nådigt bifall till ansökningsen under vissa vilkor.

På grund af hvad i ärendet förekommit får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet och i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad domänstyrelsen tillstyrkt, i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att från indragna militiebostället Neder Kjellsby med Kyrkotegen må till plats för apotek åt apotekaren J. L. Nordgren för alltid upplåtas ifrågavarande jordområde om 24 ar 68 kvadratmeter, med vilkor att Nordgren senast en månad efter af Eders Kongl. Maj:ts beslut erhållen del i länets ränteri inbetalar den erbjudna köpeskillingen tvåhundrafemtio kronor; att Nordgren eller hans rättsinnehafvare uppsätter och för framtiden underhåller stängsel mellan berörda område och stamhemmanet; att området skall stå och svara för det mantal, som på Nordgrens bekostnad kommer detsamma åsättas, samt att Nordgren skall vara skyldig att hålla nuvarande arrendatorn skadeslös för områdets mistning under löpande arrendeperiod, äfvensom att ofvannämnda köpeskillning må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874».

På tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen sålunda hemstält; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af innehåll bilagan vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

H. Westerling.